

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Tilsyns- og godkendelsesindsats 2013 - 2015

Redegørelse for kommunernes og statens miljøindsats
på virksomheder og husdyrbrug

Orientering fra
Miljøstyrelsen nr. 44

August 2020

Redaktion: Miljøstyrelsen

Tekst:

Marzieh Elahi,
Steffen Syberg Hansen,
Hans Erling Jensen, Ida Hansen

ISBN: 978-87-7038-226-7

Miljøstyrelsen offentliggør rapporter og indlæg vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter inden for miljøsektoren, som er finansieret af Miljøstyrelsen. Det skal bemærkes, at en sådan offentliggørelse ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende indlæg giver udtryk for Miljøstyrelsens synspunkter. Offentliggørelsen betyder imidlertid, at Miljøstyrelsen finder, at indholdet udgør et væsentligt indlæg i debatten omkring den danske miljøpolitik.

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Tilsyn	6
2.1	Tilsynsregler	6
2.2	Virksomheder og husdyrbrug omfattet af miljøtilsyn	8
2.2.1	Virksomheder og husdyrbrug omfattet af det kommunale miljøtilsyn	8
2.2.2	Virksomheder omfattet af det statslige miljøtilsyn	10
2.3	Tilsynsindsatsen	10
2.3.1	Kommunernes tilsynsindsats	12
2.3.2	Statens tilsynsindsats	15
3.	Håndhævelser og henstillinger	16
3.1	Kommunernes håndhævelser og henstillinger	17
3.2	Statens håndhævelser og henstillinger	18
4.	Erfaringer med tilsynskampagner	20
5.	Miljøgodkendelser og tilladelser	21
5.1	Kommunernes miljøgodkendelser og tilladelser	21
5.2	Statens miljøgodkendelser	22
6.	Brugerbetaling	24
6.1	Brugerbetaling i kommunerne	25
6.2	Brugerbetaling i Miljøstyrelsen	27
7.	Miljøstyrelsens øvrige tilsynsindsats	28

1. Indledning

I denne rapport gennemgås resultaterne af kommunernes og Miljøstyrelsens indberetning om miljøtilsyn og miljøgodkendelser i perioden 23. maj 2013 – 31. december 2015. Formålet er at give et overblik over den landsdækkende indsats på området.

Kommunerne og Miljøstyrelsen udfører en række opgaver i medfør af miljøbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven, herunder gennemførelse af miljøtilsyn og udarbejdelse af miljøgodkendelser.

Kravet om regelmæssige tilsyn er målrettet både små og store industrivirksomheder og husdyrbrug og omfatter således både virksomheder og husdyrbrug, hvor der kræves en miljøgodkendelse, virksomheder og husdyrbrug omfattet af en branchebekendtgørelse (fx autoværksteder, renserier og pelsdyrfarme) og en lang række ikke godkendelsespligtige virksomheder og husdyrbrug. Herudover føres også miljøtilsyn med en række virksomheder og husdyrbrug, som ikke er omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn.

Virksomheder og husdyrbrug benævnes flere steder i rapporten som VI/HU.

Et veltilrettelagt og effektiv miljøtilsyn er et centralt element i forebyggelse af miljøproblemer, og miljøtilsynet er væsentligt både ud fra en miljøøkonomisk synsvinkel og for borgernes, virksomhedernes og husdyrbrugenes retsbevidsthed. Der kan være en forventning fra borgerne om, at miljømyndighederne sikrer en miljøtilstand, der er forsvarlig.

Overholdelse af lovgivning, vilkår i miljøgodkendelser, påbud, bekendtgørelser og regulativer er også en vigtig del af miljøtilsynet, men vejledning om ny regulering og virksomhedernes og husdyrbrugenes tanker om ændringer og udvidelser fylder også meget i miljøtilsynet. Mange virksomheder og husdyrbrug anvender miljøtilsynet til aktivt at få tjekket deres miljøforhold og for at holde sig opdateret med ny lovgivning. Især for de virksomheder og husdyrbrug, som får miljøtilsyn ofte, er der mulighed for at få en god dialog med myndighederne, som kan skabe grundlag for en effektiv sagsbehandling af eksempelvis igangværende og kommende ændringer på virksomheden eller husdyrbruget.

Overholdes love, vilkår og regler ikke, og er der tale om et væsentligt forhold, skal tilsynsmyndigheden håndhæve reglerne. Hvis der for eksempel er tale om et vilkår i en miljøgodkendelse, der ikke er overholdt, skal tilsynsmyndigheden indskærpe over for virksomheden eller husdyrbruget, at vilkåret skal overholdes. Hvis virksomheden eller husdyrbruget fortsat ikke overholder vilkåret, skal tilsynsmyndigheden politianmelde virksomheden eller husdyrbruget.

De potentielt mest forurenende virksomheder og husdyrbrug skal have en godkendelse eller tilladelse fra myndigheden, inden etablering og ved udvidelse eller ændringer, der medfører forøget forurening. I godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 og 2 er oplyst de virksomheder, der er godkendelsespligtige og om kommunen eller Miljøstyrelsen er den godkendende myndighed. Husdyrgodkendelsesloven fastsætter tilsvarende krav for, hvornår der er godkendelses- eller tilladelsespligt til husdyrbrug eller arealer, der modtager husdyrgødning. Kommunerne er godkendende myndighed for alle husdyrbrug.

På www.tilsynsdatabasen.dk kan alle tilgå tilsynsmyndighedernes indberetningsdata om miljøtilsyn, miljøgodkendelser og håndhævelser for perioden 2007 - 2015. Data, der ligger til grund for nærværende rapport, findes også på nævnte hjemmeside.

Fra den 1. maj 2016 har godkendelses- og tilsynsmyndighederne afgivet og offentliggjort oplysninger om bl.a. tilsyn, godkendelser og håndhævelser for de virksomheder og husdyrbrug, som de er myndighed for, via den fælles platform "Digital Miljøadministration" (DMA). DMA kan tilgås på www.dma.mst.dk. Her er oplysningerne tilgængelige for både myndigheder, borgere og virksomheder. DMA indeholder blandt andet oplysninger om miljøtilsyn, miljøgodkendelser og håndhævelser. Fra 1. maj 2016 er oplysningerne angivet på virksomhedsniveau og ikke som tidligere kun samlet på virksomhedsgrupper.

2. Tilsyn

2.1 Tilsynsregler

Ikrafttrædelse af miljøtilsynsbekendtgørelsen den 23. maj 2013 medførte et skift i tilgangen til miljøtilsyn og opgørelsen af arbejdet med miljøtilsyn. Miljøtilsynsbekendtgørelsen implementerer bl.a. tilsynsreglerne fra EU-direktivet om industrielle emissioner (IED).

Inden ikrafttrædelse af miljøtilsynsbekendtgørelsen fandt den tidligere frivillige aftale om minimumsfrekvenser for miljøtilsyn anvendelse. For 2013 var der således ca. 5 måneder, hvor aftalen om minimumsfrekvenser var gældende og ca. 7 måneder, hvor tilsynsfrekvenser ifølge miljøtilsynsbekendtgørelsen skulle overholdes. For 2013 indeholder denne rapport som følge heraf alene data fra lidt mere end årets sidste 7 måneder.

I miljøtilsynsbekendtgørelsen er virksomheder og husdyrbrug opdelt i kategorier. For en lang række VI/HU er der krav om, at de skal søge om og have en miljøgodkendelse, inden de kan etablere sig. Disse godkendelsespligtige VI/HU benævnes **Kategori 1**. Kategori 1 er underopdelt i **kategori 1a**, som er de potentielt mest miljøbelastende VI/HU omfattet af kravene i EU-direktivet om industrielle emissioner (IED), mens VI/HU i **kategori 1b** også er godkendelsespligtige, men med et mindre forureningspotentiale og - for så vidt angår virksomheder - er underlagt et forenklet godkendelsessystem.

Kategori 2 er ikke-godkendelsespligtige og potentielt mindre miljøtunge VI/HU, hvor der - ligesom på VI/HU i Kategori 1 - er krav om, at der føres **regelmæssige tilsyn**. Det drejer sig om virksomheder, der er optaget på bilag 1 i brugerbetalingsbekendtgørelsen, VI/HU omfattet af visse branchebekendtgørelser samt mindre husdyrbrug og arealer, der modtager husdyrgødning.

På øvrige virksomheder og husdyrbrug, der ikke er omfattet af kategori 1 eller 2 og dermed om kravet om regelmæssige tilsyn, skal kommunerne føre et aktivt og opsøgende tilsyn, dvs. tilsyn efter behov.

I henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsen eksisterer der overordnet set to typer af planlagte miljøtilsyn; basistilsyn og prioriterede tilsyn. **Basistilsyn** på kategori 1 VI/HU, skal ske mindst en gang inden for en 3-årig periode, mens kategori 2 VI/HU skal have mindst ét basistilsyn inden for en 6-årig periode. På et basistilsyn gennemgår tilsynsmyndigheden virksomhedens/husdyrbrugets samlede miljøforhold. Et basistilsyn kan bestå af flere relaterede tilsyn, som både kan være fysiske og administrative, men der skal som minimum indgå ét fysisk tilsynsbesøg i et basistilsyn.

Ud over basistilsyn skal tilsynsmyndighederne føre **prioriterede tilsyn**. Frekvensen for, hvor mange prioriterede tilsyn en virksomhed eller et husdyrbrug skal have, afhænger af den miljörisikovurdering, som tilsynsmyndigheden foretager af virksomheden/husdyrbruget efter hvert planlagt miljøtilsyn. På et prioriteret tilsyn gennemgås som minimum de forhold eller aktiviteter, som virksomheden/husdyrbruget har scoret højt i ved miljörisikovurderingen. Prioriterede tilsyn kan både udføres som fysiske og administrative. **Kampagnetilsyn** er en særlig del af de prioriterede tilsyn. Kampagnetilsyn er en afgrænset tilsynsindsats rettet mod en branche eller et miljøtema.

Ud over de allerede nævnte tilsyn, skal tilsynsmyndigheden føre et aktivt tilsyn. Disse tilsyn kaldes "**§ 7 tilsyn**" (iht. den i perioden 2013-2015 gældende tilsynsbekendtgørelse, senere ændret til § 9 tilsyn) og omfatter:

- tilsyn hurtigst muligt ved væsentlige miljøklager eller væsentlige miljøuheld,
- tilsyn når det er relevant før en godkendelse meddeles eller revurderes, og
- tilsyn senest 6 måneder efter, at der er konstateret væsentlige overtrædelser af love, regler og afgørelser, der er genstand for tilsyn. Hvad der er væsentligt, beror altid på et konkret skøn.

Tilsynsfrekvensen for den enkelte virksomhed eller det enkelte husdyrbrug fastlægges bl.a. i forhold til en miljørisikovurdering af virksomheden eller husdyrbruget. **Miljørisikovurderingen** foretages ud fra en miljørisikoscore, der bestemmes på baggrund af fem parametre, som indgår i den samlede score med forskellig vægtning. Parametrene er inddelt i kategorierne "sandsynlighed for forurening" og "konsekvens af forurening".

På baggrund af virksomhedernes og husdyrbrugenes miljørisikoscore og placeringen af den enkelte VI/HU i den samlede rangliste udarbejder tilsynsmyndigheden en prioriteret liste over virksomhederne og husdyrbrug, som bruges til at fastsætte tilsynsfrekvensen for hver virksomhed og husdyrbrug. De virksomheder og husdyrbrug, der har den laveste score, får færrest tilsyn. Eksempelvis gælder det, at hvis en VI/HU i kategori 1a har en miljørisikoscore over 3,6, skal tilsynsfrekvensen fastsættes til hvert år, mens der kun skal føres miljøtilsyn hvert 3. år, hvis scoren er under 2,8.

En del af myndighedernes tilsynsarbejde består i såkaldte **administrative tilsyn**, som dækker bl.a. administrativ kontrol af eksempelvis registreringer og måledata, opfølgning på afrapporteringer m.v. Der kan være stor forskel på omfanget af administrative tilsyn. For store industrivirksomheder kan der være vilkår om omfattende afrapporteringer, hvorfor administrative tilsyn ofte sker flere gange om året for denne type virksomheder. Der er således typisk langt mere behov for administrative tilsyn på store og komplicerede virksomheder, end der er på små og enkle industrivirksomheder.

Kort beskrevet udvælges de virksomheder og husdyrbrug, hvor sandsynligheden for en uacceptabel miljøpåvirkning og konsekvenserne ved miljøpåvirkninger er størst, oftest til miljøtilsyn. Samlet set er målet altså, at miljøtilsyn på baggrund af miljørisikovurderingen målrettes de virksomheder og husdyrbrug, som udgør den største risiko for miljøet.

Det skal bemærkes, at miljøtilsyn med ferskvandsdambrug sker i henhold til bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug og altså ikke efter miljøtilsynsbekendtgørelsens regler. Tilsynsmyndighederne skal i henhold til bekendtgørelsen årligt udføre et miljøtilsyn på hver enkel dambrug, den er myndighed for.

Ud over de ovenfor beskrevne tilsynsfrekvenser, fastsætter miljøtilsynsbekendtgørelsen **årlige mål**, dvs. krav om, at tilsynsmyndighederne årligt udfører fysiske tilsyn med minimum 40 % af deres kategori 1 VI/HU og 25 % af deres kategori 2 VI/HU.

Tilsynsbekendtgørelsen trådte i kraft 23. maj 2013. Derfor skulle de årlige mål for tilsynsaktiviteten i 2013 omregnes for perioden 23. maj – 31. december til en andel, der svarer til denne andel af året (ca. 7 måneder ud af 12). Kravet om at minimum 40 % af VI/HU skulle have et fysisk tilsyn omregnedes derfor til 7/12 heraf, dvs. ca. 23 %. Kravet om at minimum 25 % VI/HU skulle have et fysisk tilsyn omregnedes til ca. 15 %.

Antallet af miljøtilsyn fra 1. januar til 22. maj 2013 i henhold til aftalen om minimumsfrekvenser havde ingen betydning for opgørelsen af antallet af miljøtilsyn fra 23. maj til 31. december 2013 i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsen.

2.2 Virksomheder og husdyrbrug omfattet af miljøtilsyn

2.2.1 Virksomheder og husdyrbrug omfattet af det kommunale miljøtilsyn

Det kommunale miljøtilsyn omfatter en lang række forskellige typer virksomheder og husdyrbrug. Tabellen nedenfor viser det samlede antal indberettede virksomheder og husdyrbrug med regelmæssige tilsyn (kategori 1 og 2), der er omfattet af det kommunale miljøtilsyn og regler om tilsyn i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsen i perioden fra 2013-2015.

TABEL 1. Antal virksomheder og husdyrbrug underlagt regelmæssige tilsyn, omfattet af det kommunale miljøtilsyn

	Virksomhedsgruppe	2013	2014	2015
Kategori 1a	Virksomheder på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 (IED virksomheder)	265	261	257
	Husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 stk. 1 (IED landbrug herunder slagtesvin, sohold og fjerkræbrug)	1.610	1.666	1.665
Kategori 1b	Virksomheder på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2	5.179	5.277	5.251
	Husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens § 33 ("gamle IPPC" - ikke IED)	280	378	390
	Husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 12 stk. 2 ("større husdyrbrug", primært kvægbrug)	1.428	1.357	1.582
	Husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 11 stk. 2 ("mindre husdyrbrug < 250 DE")	1.755	1.872	1.926
Kategori 2	Virksomheder på brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 1	10.293	10.427	10.150
	Autoværksteder	7.336	7.514	7.518
	Renserier	172	168	165
	Husdyrbrug med tilladelse efter husdyrlovens § 10 ("små husdyrbrug < 75 DE")	1.772	1.765	2.035
	Arealer godkendt efter husdyrlovens § 16	1.459	1.611	1.607
	Pelsdyrfarme med mere end 25 DE og højst 250 DE	999	870	1.008
	Pelsdyrfarme med mere end 3 DE og højst 25 DE	471	465	336
	Øvrige husdyrbrug som har mere end 3 DE	15.708	15.781	14.831
	Sum	48.727	49.412	48.721

Af tabel 1 fremgår det, at antallet af virksomheder, husdyrbrug m.m., der er omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn, og hvor kommunerne er tilsynsmyndighed, samlet set er nogenlunde stabilt henover perioden 2013-2015. På flere af husdyrgrupperne ses en større variation henover perioden, hvilket skyldes regelændringer, der betyder, at husdyrbrug i forbindelse med produktionsændringer flyttes til det nye regelsæt og dermed fra en virksomhedsgruppe til en anden.

Ferskvandsdambrug er godkendelsespligtige virksomheder omfattet af bilag 2 i godkendelsesbekendtgørelsen samt bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug. Tilsynsfrekvensen for ferskvandsdambrug er ikke omfattet af miljøtilsynsbekendtgørelsens regler om miljørisikoscore, men tilsynsmyndighederne skal i henhold dambrugsbekendtgørelsen årligt udføre et miljøtilsyn på hver enkelt dambrug, den er ansvarlig for.

TABEL 2. Antal ferskvandsdambrug omfattet af kommunernes tilsyn i 2013-2015

Virksomhedsgruppe	2013	2014	2015
Ferskvandsdambrug	207	196	185

Erhvervet er fortsat i en periode, hvor en del dambrug skal have deres første miljøgodkendelse, og der skal investeres i ombygninger og ny teknologi. Dette kan være en af årsagerne til, at antallet af dambrug har været nedadgående.

Ved behov fører tilsynsmyndighederne også miljøtilsyn med *øvrige virksomheder, anlæg eller husdyrbrug* end de, der er angivet i tabel 1 og 2. Disse øvrige VI/HU, der er angivet herunder i tabel 3, er ikke omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn fastsat i miljøtilsynsbekendtgørelsen.

TABEL 3. Antal øvrige virksomheder og husdyrbrug med kommuner som miljømyndighed

Virksomhedsgruppe	2013	2014	2015
Øvrige landbrug	37.010	36.201	35.820
Andre virksomheder og anlæg (omfatter § 42 – virksomheder og vindmøller)	127.873	127.180	-
Andre virksomheder og anlæg (omfatter § 42 – virksomheder)	-	-	97.274
Vindmøller	-	-	2.627
Sum	164.883	163.391	133.361

For tabel 3 skal det bemærkes, at der for årene 2013 og 2014 kun forefindes samlede tal for "Andre virksomheder og anlæg" samt "Vindmøller". For 2015 foreligger separate tal. Herudover skal det bemærkes, at antallet af "Andre virksomheder og anlæg" ikke nødvendigvis er retvisende, idet mange kommuner oplyser, at de ikke har et overblik over det korrekte antal, men har indberettet et skøn. Alt i alt er tallene i tabel 3 højst en indikation på antallet af øvrige virksomheder og husdyrbrug, som ikke er omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn.

Antallet af indberettede vindmøller, som er anført i skemaet er ikke retvisende. Danmarks Vindmølleforening opgør antallet af nettilsluttede vindmøller pr. 31. december 2015 til i alt 5.775.

2.2.2 Virksomheder omfattet af det statslige miljøtilsyn

Miljøstyrelsens samlede tilsynsaktiviteter dækker over en meget forskelligartet indsats, men denne rapport vil dog kun omfatte miljøtilsyn iht. miljøtilsynsbekendtgørelsen, som Miljøstyrelsens enhed "Miljøstyrelsen Virksomheder" er ansvarlig for. Miljøstyrelsen Virksomheder er myndighed for ca. 400 virksomheder, se tabel 4 herunder.

TABEL 4. Antal virksomheder underlagt regelmæssige tilsyn, omfattet af det statslige miljøtilsyn

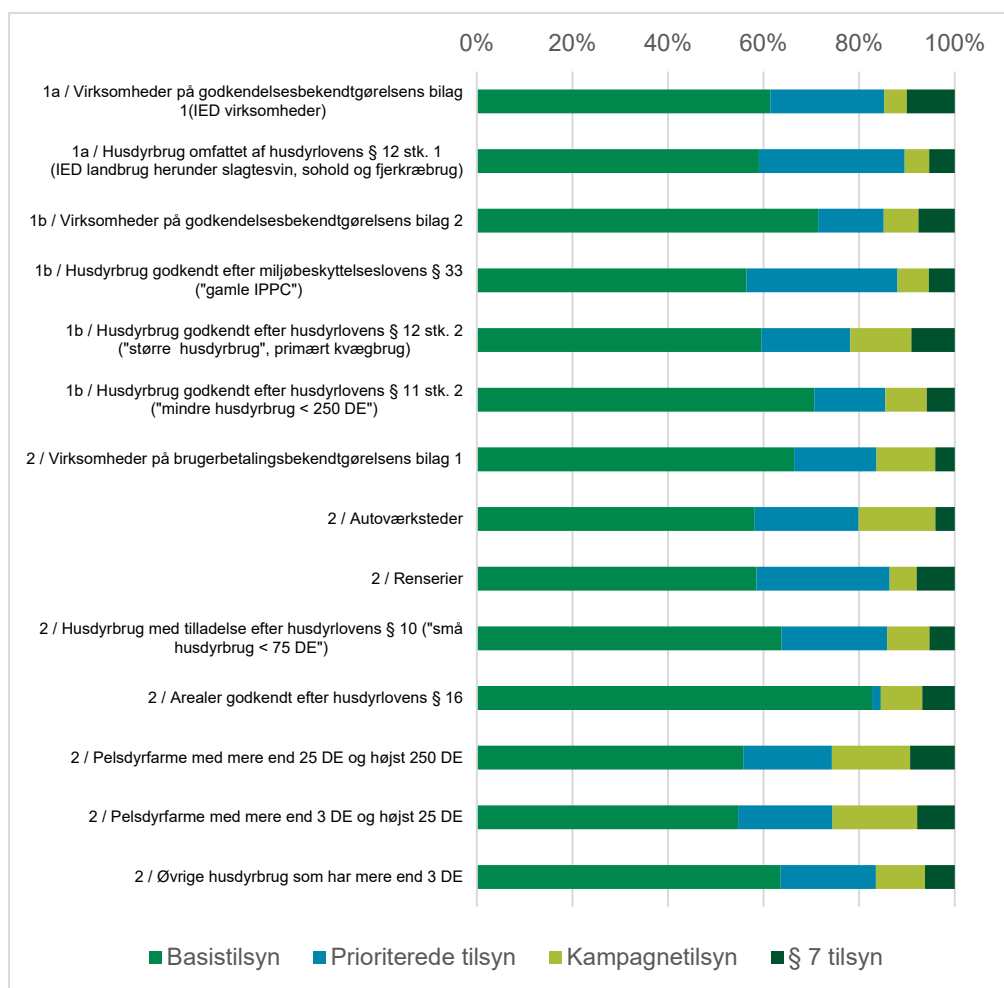
Virksomhedsgruppe	2013	2014	2015
Kategori 1a: Virksomheder på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 (IED virksomheder)	307	327	334
Kategori 1b: Virksomheder på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2	72	91	88
Sum	379	418	422

2.3 Tilsynsindsatsen

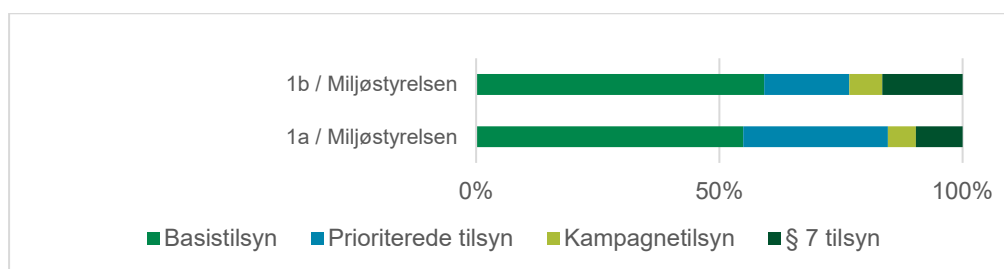
Kommunerne og staten har i perioden 23. maj 2013 – 31. december 2015 udført i alt 47.170 tilsyn på virksomheder og husdyrbrug omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn. Tilsynene er fordelt på 11.394 tilsyn i 2013 (fra 23. maj), 18.054 tilsyn i 2014 og 17.722 tilsyn i 2015. Fordelingen af de forskellige tilsynstyper (basistilsyn, prioriterede tilsyn, kampagnetilsyn og § 7-tilsyn) er vist i figur 1 og 2.

Af figur 1 og 2 fremgår det, at der udføres forholdsvis flest prioriterede tilsyn på kategori 1a virksomheder og husdyrbrug, på renserier og på kategori 1b husdyrbrug godkendt efter Miljøbeskyttelseslovens § 33. Færrest prioriterede tilsyn udføres på § 16-arealer, kommunernes kategori 1b-virksomheder samt kategori 1b-husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 11 (mindre husdyrbrug < 250 DE).

Når man kigger på kampagnetilsyn, er der udført forholdsvis flest på pelsdyrfarme og autoværksteder - begge kategori 2. Færrest er der udført på VI/HU i kategori 1a samt på renserier.

FIGUR 1. Kommunernes tilsyn i 2013 - 2015 fordelt på kategori / virksomhedsgrupper

FIGUR 2. Miljøstyrelsens tilsyn i 2013 – 2015 fordelt på kategori

Som tidligere nævnt skal den enkelte myndighed hvert år lave fysiske tilsyn på minimum 40 % af VI/HU i kategori 1 og minimum 25 % i kategori 2. For 2013 (der kun dækker en del af året) var de tilsvarende krav 23 % for kategori 1 og 15 % for kategori 2.

I 2013 var der i alt 10 ud af de 98 kommuner, der ikke nåede i mål med kravet om at føre fysiske tilsyn med minimum 23 % af deres VI/HU i kategori 1, og 4 kommuner der ikke nåede i mål med kravet om fysiske tilsyn på minimum 15 % af deres VI/HU i kategori 2.

I 2014 var der 6 kommuner, der ikke nåede i mål med kravet om at føre fysiske tilsyn med minimum 40 % af deres VI/HU i kategori 1. Med hensyn til målet om fysiske tilsyn med minimum 25 % af VI/HU i kategori 2 var der 4 kommuner, der ikke opfyldte målet.

I 2015 var der 9 kommuner, der ikke opfyldte tilsynsmålet for deres VI/HU i kategori 1, heraf 2 kommuner der ingen tilsynsbesøg havde foretaget med deres VI/HU i kategori 1, og 8 kommuner der ikke opfyldte målet for VI/HU i kategori 2.

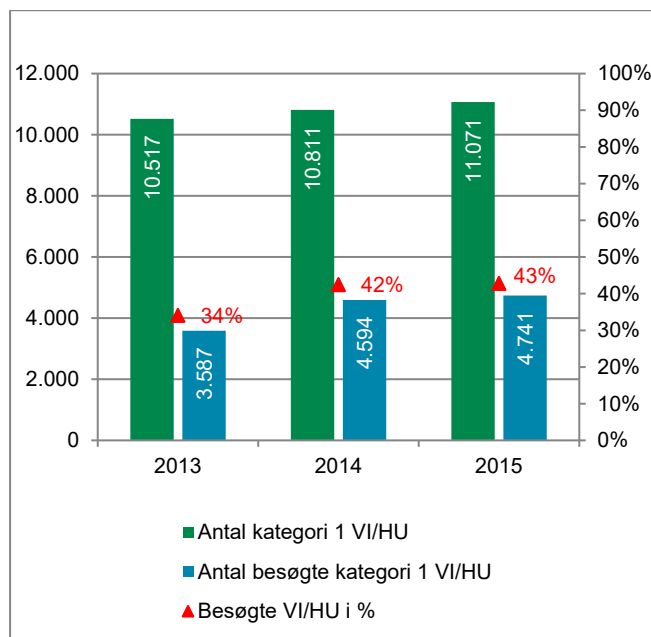
Staten opfyldte årsmålene for deres virksomheder i årene 2013-2015.

Miljøstyrelsen har skrevet til hver enkelt kommune, som ikke overholdt tilsynsmålene, for at henlede opmærksomheden på opfyldelse af tilsynsmål, jf. bekendtgørelsen om miljøtilsyn. Kommunerne beskriver forskellige grunde til manglen på overholdelsen af kravet. Men overvejende bemærker disse kommuner, at de har haft ressourcemangel i det pågældende år, og eksempelvis at andre opgaver inden for miljøforvaltningen er blevet opprioriteret i stedet. Andre bemærker, at deres digitale tilsynsplanlægning har været mangelfuld.

2.3.1 Kommunernes tilsynsindsats

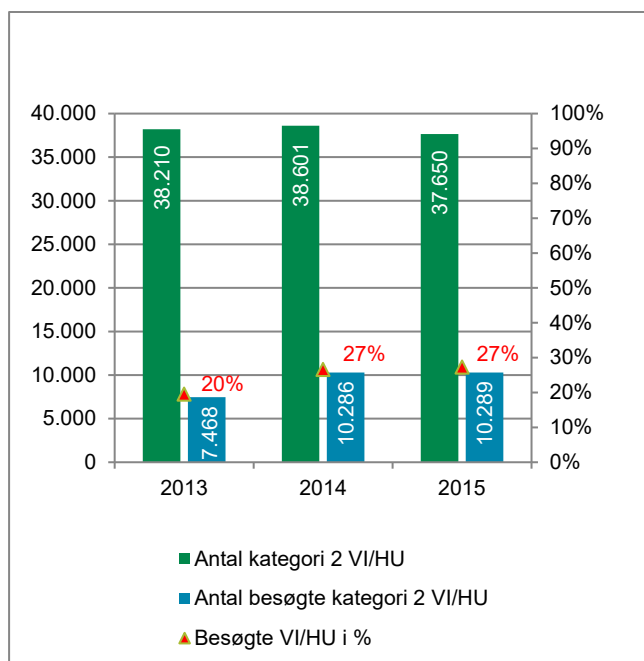
I kommunerne er der i perioden 23. maj 2013 til udgangen af 2015 udført i alt 46.526 fysiske tilsyn - næsten ligeligt fordelt på husdyrbrug og virksomheder (HU: 23.083, VI: 23.443)

Figur 3 og 4 viser, for perioden og for alle 98 kommuner, antallet af virksomheder og husdyrbrug i forskellige grupper samt antallet af virksomheder og husdyrbrug, som har fået minimum et tilsynsbesøg.

FIGUR 3. Kommunernes tilsyn og målopfyldelse med VI/HU i kategori 1

Procentsatserne for de enkelte år viser, at på landsplan har mere end 40 % af virksomhederne og husdyrbrug i kategori 1 fået minimum et fysisk tilsyn i 2014 og 2015. Figur 3 viser blandt andet også, at tilsynsaktiviteten udtrykt som det procentuelle tal for godkendelsespligtige virksomheder og husdyrbrug (kategori 1), der har fået mindst et fysisk tilsyn i løbet af året, er lavere for 2013, hvilket skyldes, at de indberettede data for 2013 kun dækker en tilsynsperiode på ca. 7 måneder efter, at de nye regler med miljøtilsynsbekendtgørelsen trådte i kraft, og målet derfor kun 23%.

FIGUR 4. Kommunernes tilsyn og målopfyldelse med VI/HU i kategori 2 inkl. arealer

Figur 4 viser, at mere end 25 % af virksomhederne og husdyrbrug i kategori 2 set på landsplan har fået minimum et fysisk tilsyn i 2014 og 2015. § 16 arealer er godkendelsespligtige, og er medtaget i figur 4, da de er omfattet af tilsynsfrekvenser for kategori 2.

Derudover ses, at antallet af ikke-godkendelsespligtige virksomheder og husdyrbrug der fik tilsynsbesøg er lavere i 2013 i forhold til de efterfølgende år - med samme forklaring til følge som for figur 3. For årene 2014 og 2015 ligger det procentuelle antal virksomheder og husdyrbrug, som fik minimum et fysisk tilsynsbesøg, stabilt på 27 %.

Kommunerne fører miljøtilsyn med *ferskvandsdambrug* efter reglerne i dambrugsbekendtgørelsen. Kommunerne skal årligt som minimum føre ét miljøtilsyn med alle ferskvandsdambrug i kommunen. Tabel 5 viser kommunernes tilsynsindsats for ferskvandsdambrug. Af tabellen fremgår det, at kun i 2015 fik næsten 100 % af alle ferskvandsdambrug et miljøtilsyn.

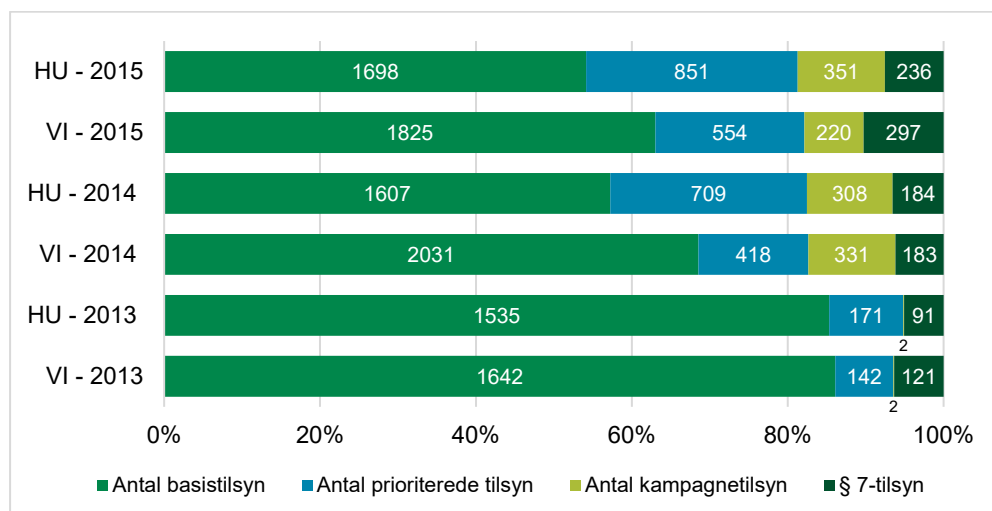
TABEL 5. Kommunernes tilsyn med ferskvandsdambrug

	2013	2014	2015
Antal dambrug	207	196	185
Besøgte dambrug	187	169	181
Besøgte dambrug i %	90%	86%	98%

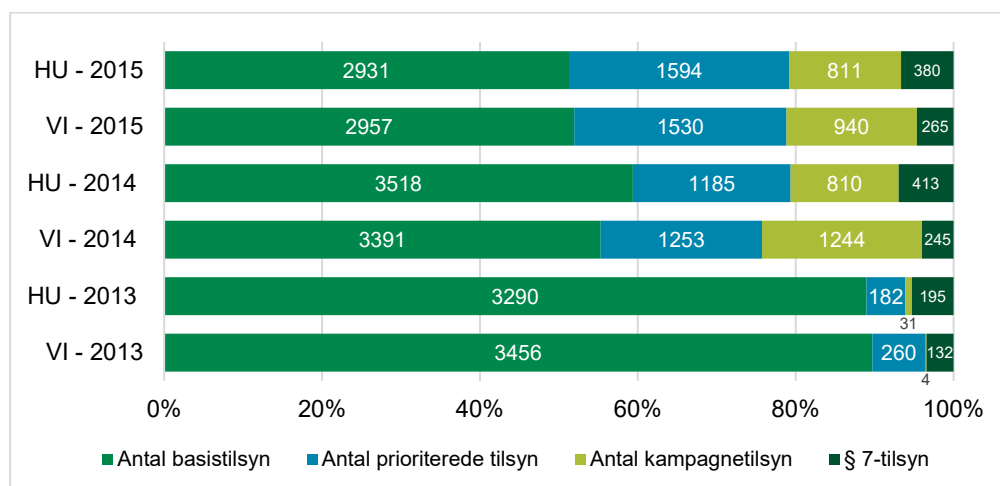
Figur 5 og 6 viser fordelingen af de forskellige fysiske tilsyn, som kommunerne har udført (tilsyn på dambrugene er ikke medtaget).

For 2013, der var indføringsår, ses en noget anderledes fordeling, end de øvrige år. I 2013 ligger andelen af prioriterede tilsyn og kampagnetilsyn lavt i forhold til 2014 og 2015. Myndighederne blev først fra 2014 forpligtet til at udføre to årlige tilsynskampanjer, og i 2013 er der derfor ført meget få kampagnetilsyn. Den lave andel af prioriterede tilsyn i 2013 må tilskrives indførelse af de nye regler.

I 2014 og 2015 udgør basistilsynene mere end halvdelen af alle tilsyn (mellem 51 og 69 %), mens prioriterede tilsyn sammen med kampagnetilsyn udgør mellem 25 og 43 % eller gennemsnitlig 37 % af alle udførte tilsyn. § 7-tilsynene udgør 7 %.

FIGUR 5. Fordelingen af kommunernes udførte tilsyn på VI/HU i kategori 1, angivet både procentuelt og numerisk

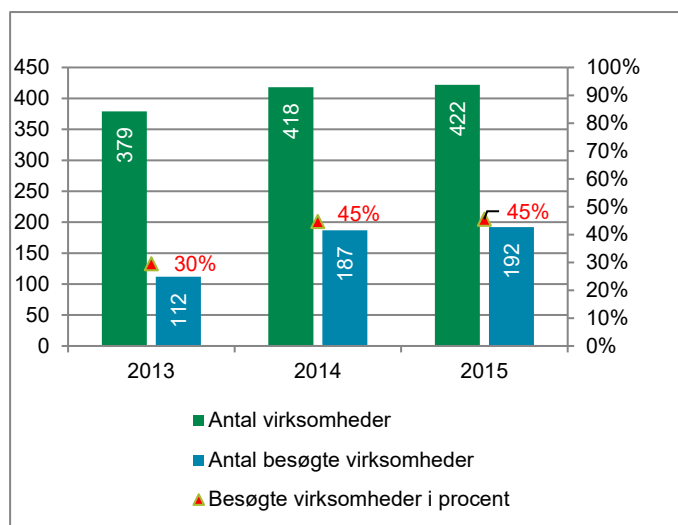
FIGUR 6. Fordelingen af kommunernes udførte tilsyn på VI/HU i kategori 2, inkl. arealer og angivet både procentuelt og numerisk

Som tidligere nævnt fører kommunerne også tilsyn med en lang række virksomheder og husdyrbrug, der ikke er omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn. Tilsyn på disse virksomheder og husdyrbrug føres ofte, hvis der er indkommet klager. I 2013 har kommunerne indberettet, at de har udført i alt 2.488 tilsyn på denne type virksomheder og husdyrbrug. I 2014 var tallet 8.843¹ tilsyn og i 2015 lå det på 6.811 tilsyn.

¹ I 2014 er der set bort fra en enkelt kommuneindberetning på over 15.000 tilsyn, der vurderes, at være en fejlindberetning

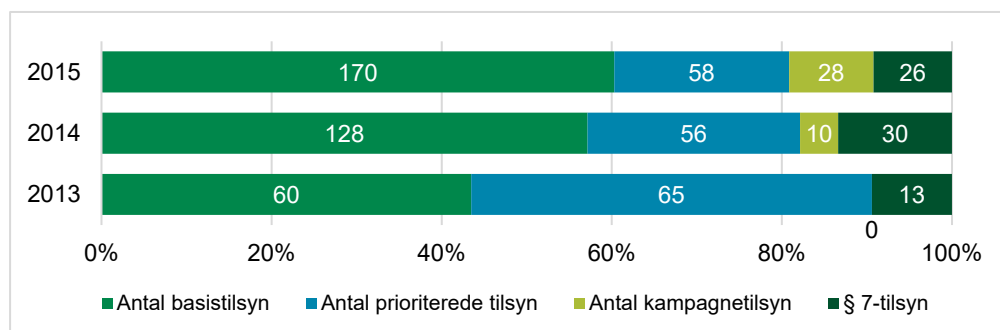
2.3.2 Statens tilsynsindsats

Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for en række godkendelsespligtige virksomheder i kategori 1. Dermed skal Miljøstyrelsen opfylde årsmålet om, at 40 % af virksomhederne får et fysisk tilsyn (i 2013 dog kun 23 %). For perioden 23. maj - 31. dec. 2013 samt 2014 og 2015 overholdte Miljøstyrelsen dette mål, hvilket også afspejles i figur 7.

FIGUR 7. Miljøstyrelsens tilsyn med VI i kategori 1

Figur 8 viser fordelingen af de forskellige fysiske tilsyn, som Miljøstyrelsen har udført. Hvis man ser bort fra indkørsåret 2013, udgør basistilsyn – som det også er tilfældet i kommunerne – over halvdelen af tilsynene, mens ca. 30% er udført som prioriterede tilsyn eller kampagnetilsyn. Andelen af § 7-tilsyn ligger på 11 %, altså noget højere end kommunernes 7 %.

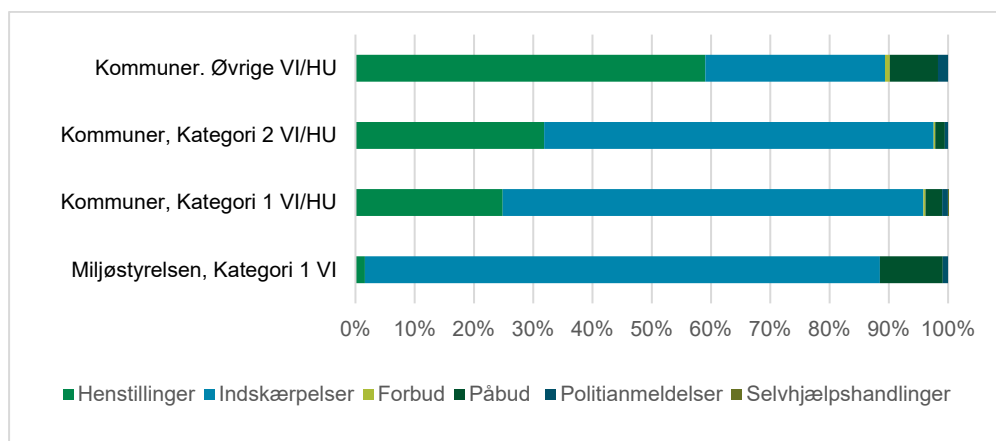
FIGUR 8. Fordelingen af Miljøstyrelsens udførte tilsyn i tilsynskategorier. Fordelingen er angivet både procentuel og numerisk

3. Håndhævelser og henstillinger

Tilsynsmyndigheden har mulighed for at anvende forskellige reaktioner, hvis de møder forhold på virksomhederne eller husdyrbrugene, som ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning. Håndhævelser, dvs. indskærpsler, påbud, forbud, politianmeldelser og selvhjælpshandlinger er reaktioner med en retlig bindende værdi. Henstilling er den mildeste administrative reaktion, som ikke har en retlig bindende værdi og derfor kan sidestilles med vejledning.

Et tilsyn kan ofte medføre mere end én håndhævelse, da der som oftest meddeles en håndhævelse pr. ulovligt eller uacceptabelt forhold.

I figur 9 vises fordelingen af håndhævelser og henstillinger meddelt af kommunerne og Miljøstyrelsen for perioden 23. maj 2013 – 31. december 2015. Forbud, politianmeldelser og selvhjælpshandlinger står hver i sær for mindre end 1 % af de samlede reaktioner, og kan derfor ikke læses af figuren. Ud af i alt 26.442 håndhævelser og henstillinger er der foretaget 2 selvhjælpshandlinger, 221 politianmeldelser og meddelt 93 forbud.

FIGUR 9: Antal og %-vis fordeling af reaktionstyper i 2013 – 2015 i stat og kommuner

Figur 9 viser, at der er stor forskel på fordelingen af håndhævelser og henstillinger afhængig af om staten eller kommunen er tilsynsmyndighed, men også om reaktionen sker på en VI/HU omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn (kategori 1 og 2) eller på en af de øvrige VI/HU, der ikke er omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn.

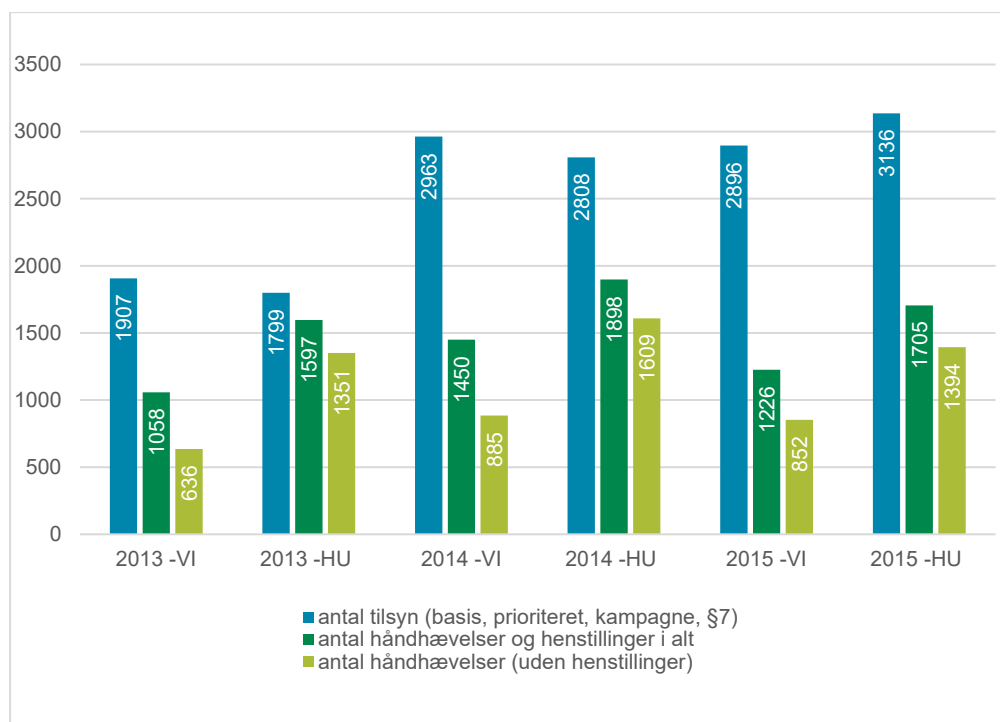
Indskærpsler, som står for den største procentvise andel af reaktionerne samlet set, benyttes i de tilfælde, hvor der er sket en overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven eller bestemmelser eller vilkår, der er fastsat i medfør af loven. Det vil alt andet lige betyde, at indskærpselse vil anvendes oftest på VI/HU med miljøgodkendelse (kategori 1), og på VI/HU i kategori 2, der er omfattet af en branchebekendtgørelse, da godkendelsen eller branchebekendtgørelse indeholder en række vilkår/krav, hvor der kan ske overtrædelse. Figur 9 viser, at VI/HU i kategori 1, står for den største andel af indskærpsler uanset om kommunerne eller Miljøstyrelsen er myndighed.

Henstillinger – der som nævnt ikke er retlig bindende og derfor kan betragtes som vejledning - benyttes i høj grad over for de øvrige VI/HU, altså de mindre VI/HU, der ikke får regelmæssige tilsyn, men også i nogen udstrækning af kommunerne på VI/HU i både kategori 1 og 2.

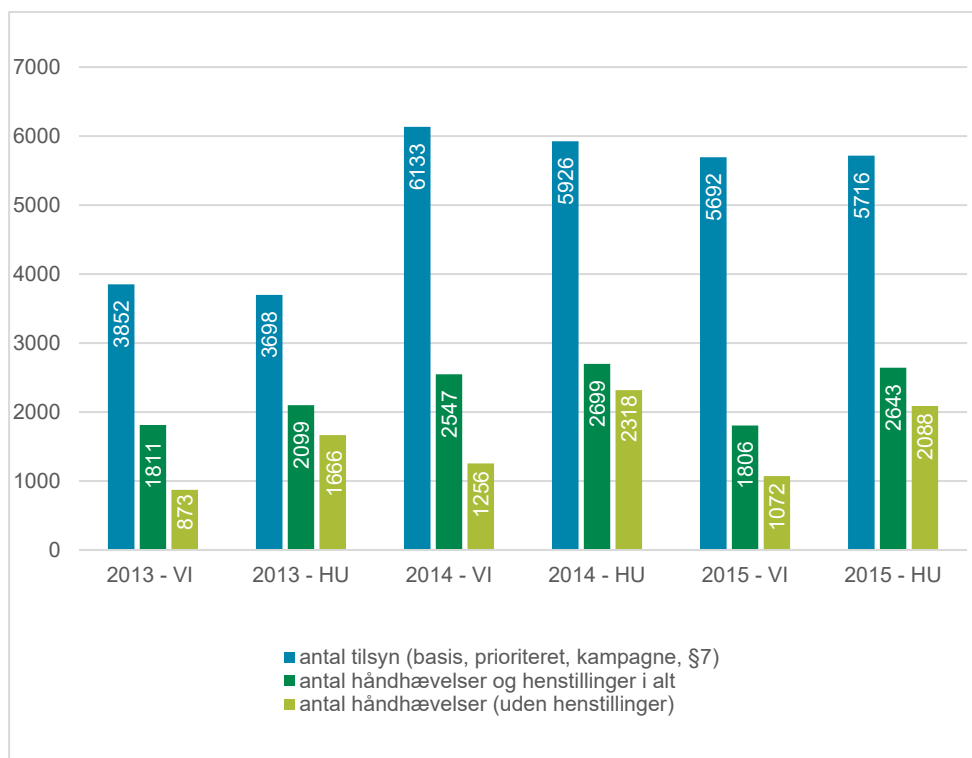
3.1 Kommunernes håndhævelser og henstillinger

I figur 10-12 vises, hvor mange reaktioner kommunerne har haft de enkelte år på henholdsvis kategori 1 og 2 VI/HU samt særskilt for dambrugene. Det er ikke muligt at sige, hvor stor en procentdel af de fysiske tilsyn, der har afstedkommet reaktioner i form af håndhævelser eller henstillinger, da der som nævnt ofte vil være flere håndhævelser eller henstillinger på et enkelt tilsyn.

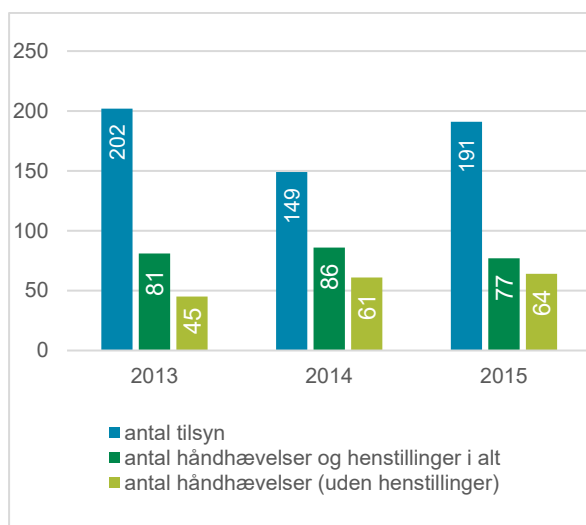
For både kategori 1 og kategori 2 ses (figur 10 og 11), at husdyrbrugene generelt modtager flere håndhævelser end virksomhederne, men at der omvendt anvendes forholdsvis flere henstillinger på virksomhederne end på husdyrbrugene.

FIGUR 10: Kommunernes reaktioner på kategori 1 VI/HU i forhold til antal tilsyn, med og uden henstillinger

FIGUR 11: Kommunernes reaktioner på VI/HU i kategori 2 i forhold til antal tilsyn, med og uden henstillinger

FIGUR 12: Kommunernes reaktioner på dambrug i forhold til antal tilsyn, med og uden henstillinger

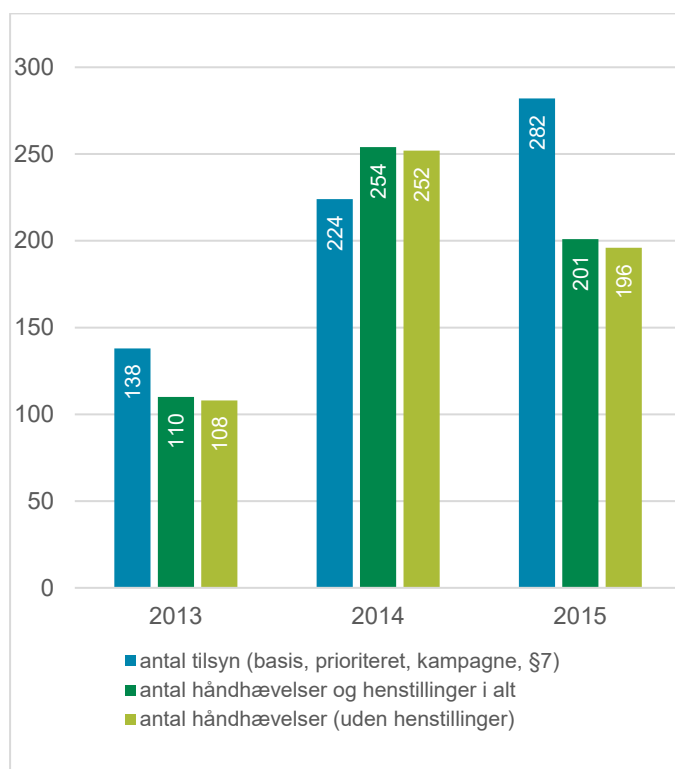
På de øvrige VI/HU, der ikke får regelmæssige tilsyn, men tilsyn efter behov, er der givet i alt 1.268 håndhævelser og 1.826 henstillinger fordelt på i alt 18.142 tilsyn.

3.2 Statens håndhævelser og henstillinger

Antallet af håndhævelser i forhold til antal fysiske tilsyn på de virksomheder, hvor miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed, adskiller sig en del fra kommunernes håndhævelser. De virksomheder, hvor staten er myndighed, er de store mest komplekse virksomheder med det højeste forureningspotentiale og samtidig virksomheder med relativt mange vilkår, de skal leve op til – og kan

overtrædes. Der føres ofte mange administrative tilsyn, hvor egenkontrol af emissioner kontrolleres og håndhæves ved overskridelser.

Ovenstående ses tydeligt af figur 13, der viser antal håndhævelser i forhold til antal fysiske tilsyn (relaterede fysiske tilsyn er ikke medtaget, da disse er den del af basistilsynet). Figuren viser også, at Miljøstyrelsen anvender henstillinger meget sjældent, i hele perioden er henstilling anvendt 9 gange.

FIGUR 13: Miljøstyrelsens reaktioner på VI i kategori 1 i forhold til antal tilsyn, med og uden henstillinger

4. Erfaringer med tilsynskampagner

Siden 2014 har tilsynsmyndighederne skullet gennemføre to tilsynskampagner om året blandt virksomheder og husdyrbrug omfattet af kravet om regelmæssige tilsyn (kategori 1 og 2). En tilsynskampagne er en afgrænset, målrettet og koordineret indsats, typisk omkring et konkret miljøproblem eller miljøtema og med sigte på at skabe ændringer i virksomhedens eller husdyrbrugets adfærd og bidrage til at bevare et højt niveau af miljøbeskyttelse.

Det er op til den enkelte tilsynsmyndighed at fastlægge omfang og ambitionsniveau for tilsynskampagnerne sådan, at kampagnearbejdet bedst muligt supplerer myndighedernes øvrige tilsynsindsats. Tilsynsmyndighederne bestemmer selv tema og målgruppe (dog inden for de virksomheder og husdyrbrug, der er omfattet af kapitel 2 og kapitel 3 i miljøtilsynsbekendtgørelsen).

I 2014 blev nedsat en koordinationsgruppe for miljøtilsynskampagner med deltagelse af kommunerepræsentanter og fra Miljøstyrelsen. Koordinationsgruppens mål er at understøtte kommunernes arbejde med tilsynskampagner ved at samle erfaringer og resultater af tilsynskampagner, så de enkelte kommuner kan drage nytte af de samlede erfaringer. Desuden afholdes der diverse temadage om kampagner.

På Miljøstyrelsens hjemmeside findes der mange eksempler på kommunale tilsynskampagner, som allerede er gennemført. Pelsdyrfarme er fx en af de brancher, som kan give anledning til lugtgener. Som eksempel på en tilsynskampagne kan netop nævnes "[Fluebekæmpelse på pelsdyrfarme](#)" udført af Kolding Kommune i 2014. Som et andet eksempel på tilsynskampagne kan nævnes "[Udendørs oplag af affald](#)" udført af Sønderborg Kommune også fra 2014.

5. Miljøgodkendelser og tilladelser

Kommunerne er ansvarlige for at udarbejde miljøgodkendelser for de husdyrbrug og virksomheder, der skal godkendes, jf. husdyrbrugsloven og miljøbeskyttelsesloven. Det fremgår af godkendelsesbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvilke virksomheder og husdyrbrug, der er omfattet af krav om miljøgodkendelse. Godkendelsespligtige virksomheder og husdyrbrug er alle indplaceret i enten kategori 1a eller 1b.

Antallet af miljøgodkendelser meddelt i et kalenderår dækker over både helt nye godkendelser og tillæg til eksisterende godkendelser. Langt de fleste godkendelser er tillægsgodkendelser.

Staten (Miljøstyrelsen Virksomheder) er godkendelsesmyndighed for de ca. 400 potentielt mest miljøbelastende virksomheder placeret rundt i landet.

5.1 Kommunernes miljøgodkendelser og tilladelser

Tabel 6 viser, hvor mange godkendelser - herunder tillægsgodkendelser – kommunerne samlet set har meddelt til virksomheder og dambrug de enkelte år i perioden 2013-2015. Antallet af afgørelser i 2013 er generelt lavere end for de efterfølgende år, hvilket primært må tilskrives, at der kun indgår afgørelser meddelt i årets 7 sidste måneder. Der ses herudover en markant stigning i antallet af meddelte miljøgodkendelser for virksomheder omfattet af EU-regulering (kategori 1a). Stigningen i antallet af miljøgodkendelser på virksomheder i kategori 1a må antages primært at omfatte tillægsgodkendelser.

TABEL 6. Antal kommunale afgørelser om godkendelser til virksomheder og dambrug

	2013	2014	2015
Kategori 1a	28	41	62
Kategori 1b (ekskl. dambrug)	206	414	399
Dambrug	13	25	5
I alt	247	480	466

På dambrugsområdet kan det noteres, at det fortsat går langsomt fremad med at få miljøgodkendt dambrugene.

Tabel 7 viser, hvor mange godkendelser og tilladelser til husdyrbrug kommunerne samlet set har meddelt de enkelte år i perioden 2013-2015.

TABEL 7. Antal kommunale afgørelser om godkendelser og tilladelser til husdyrbrug

	Virksomhedsgruppe	2013	2014	2015
Kategori 1a	Husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 stk. 1, nr. 1-3 (IED)	57	168	180
	Husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 12 stk. 2 (IED landbrug: slagtesvin, sohold og fjerkræbrug)	58	112	121
	Tillægsgodkendelse af husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 12 stk. 3 (IED)	68	114	90
Kategori 1b	Husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens § 33 ("gamle IPPC"). Ikke IED	9	15	15
	Husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 12 stk. 2 ("større husdyrbrug, primært kvægbrug og mink). Ikke IED	58	120	129
	Tillægsgodkendelse af husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 12 stk. 3 (ikke IED)	125	172	214
	Husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 11 stk. 2 ("mindre husdyrbrug < 250 DE")	106	150	143
	Tillægsgodkendelse af husdyrbrug godkendt efter husdyrlovens § 11 stk. 3	52	66	105
Kategori 2	Husdyrbrug med tilladelse efter husdyrlovens § 10 ("små husdyrbrug < 75 DE")	101	121	113
	Arealer godkendt efter husdyrlovens § 16 (som modtager husdyrgødning)	139	171	177
	Anmeldelse efter husdyrlovens § 25 (tidligere § 15; halmlader, maskinhaller m.v.)	34	68	48
	Anmeldelse efter husdyrlovens kapitel 7 ("ændring af arealer")	621	1019	961
	Sum	1428	2296	2296

I husdyrloven er der krav om, at små husdyrbrug og arealer, der modtager husdyrgødning (kategori 2) skal have tilladelse til aktiviteten fra kommunen. For arealændringer og visse landbrugsbygninger skal aktiviteten anmeldes til kommunen inden den kan igangsættes. Disse tilladelser og anmeldelser er også medtaget i ovenstående opgørelse over kommunernes godkendelsesindsats.

5.2 Statens miljøgodkendelser

Staten (Miljøstyrelsen Virksomheder) er godkendelsesmyndighed for de ca. 400 potentielt mest miljøbelastende virksomheder placeret rundt i landet.

TABEL 8. Antal afgørelser om miljøgodkendelser meddelt af Miljøstyrelsen

	2013	2014	2015
Kategori 1a	38	125	94
Kategori 1b (inkl. havbrug)	13	32	17
I alt	51	157	111

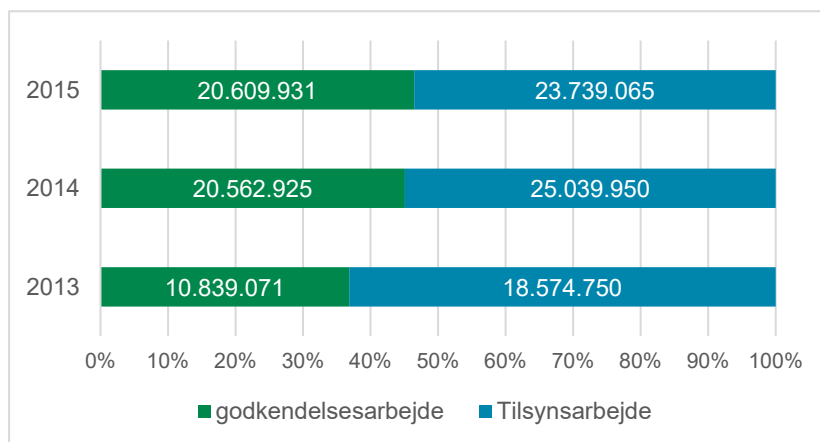
6. Brugerbetaling

Kommunerne og Miljøstyrelsen skal opkræve brugerbetaling for den tid, der er brugt på godkendelsesarbejde og tilsynsarbejde på virksomheder og husdyrbrug omfattet af brugerbetalingens § 2 (svarende til VI/HU i kategori 1 og 2). De nærmere regler, for opkrævning af brugerbetaling i perioden 2013-2015, fremgår af brugerbetalingsbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 719 af 16. juni 2006.

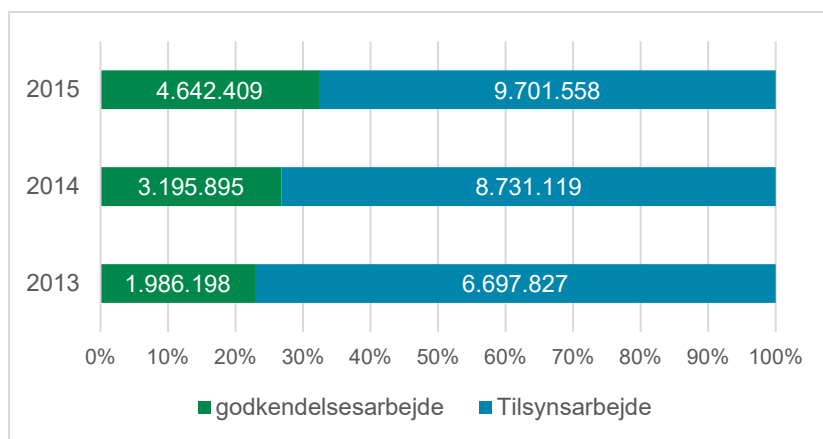
Der kan ikke opkræves brugerbetaling for tilsynsarbejde på øvrige virksomheder, anlæg eller aktiviteter, der ikke er omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsens § 2.

Brugerbetalingen dækker kun en del af miljømyndighedernes udgifter til godkendelses- og tilsynsarbejdet. Timesatsen reguleres årligt og offentliggøres på mst.dk. I 2015 var timesatsen 308,70 kr. Hvis det har været nødvendigt at anvende konsulenthjælp fx til udarbejdelse af en miljøgodkendelse eller dele heraf, skal der opkræves 57,79 % af myndighedens udgift til konsulenthjælp.

For godkendelse af husdyrbrug omfattet af § 11, § 12 og § 16 i husdyrloven, opkræves der kun 80 % af det samlede beløb. For miljøtilsyn med husdyrbrug opkræves fuld takst.

FIGUR 14. Opkrævet beløb og fordeling af brugerbetaling mellem godkendelses- og tilsynsarbejde, kommunerne

FIGUR 15. Optrævnet beløb og fordeling af brugerbetaling mellem godkendelses- og tilsynsarbejde, Miljøstyrelsen

Figur 14 og 15 viser henholdsvis kommunernes og statens samlede opkrævning af brugerbetaling for 2013 – 2015 opdelt på godkendelses- og tilsynsarbejde. 2013 dækker kun opkrævningen for arbejde udført i perioden fra 23. maj og året ud.

Hvor tilsynsarbejdet i kommunerne udgør ca. 55 % af den samlede opkrævning udgør samme andel i staten noget mere, nemlig omkring 70 %. En af grundene hertil er, at revurdering af miljøgodkendelser, der regnes som tilsynsarbejde i forhold til brugerbetaling, fylder forholdsvis mest hos Miljøstyrelsen. Revurdering af miljøgodkendelser sker regelmæssigt på alle VI/HU i kategori 1a, og i kommunen udgør kategori 1a 21 % af de godkendelsespligtige VI/HU, mens kategori 1a udgør 79 % af de virksomheder, Miljøstyrelsen regulerer.

6.1 Brugerbetaling i kommunerne

Kommunernes opkrævning af brugerbetaling har været nogenlunde ensartet de enkelte år i perioden 2013-2015. Nedenfor vises hvad kommuner har opkrævet hos virksomheder og husdyrbrug for henholdsvis godkendelses- og tilsynsarbejde. For 2013 vises opkrævet brugerbetaling for årets sidste 7 måneder.

TABEL 9. Kommunernes opkrævning af brugerbetaling til godkendelsesarbejde

	2013		2014		2015	
	VI	HU	VI	HU	VI	HU
Kategori 1a	776.352	2.355.529	1.425.541	4.429.946	1.603.399	4.684.485
Kategori 1b	3.439.818	3.518.062	6.702.984	6.804.535	6.528.808	6.744.536
Kategori 2, inkl. arealer	0	749.310	0	1.199.919	0	1.048.703
Sum	4.216.170	6.622.901	8.128.525	12.434.400	8.132.207	12.477.724

TABEL 10. Kommunernes opkrævning af brugerbetaling for tilsynsarbejde

	2013		2014		2015	
	VI	HU	VI	HU	VI	HU
Kategori 1a	1.462.948	1.382.217	1.536.834	1.616.079	1.146.483	1.875.494
Kategori 1b, inkl. dambrug	4.694.424	1.901.311	6.655.483	2.703.923	6.566.503	2.712.034
Kategori 2, inkl. arealer	5.104.790	4.029.060	6.938.350	5.589.281	6.298.127	5.140.424
Sum	11.262.162	7.312.588	15.130.667	9.909.283	14.011.113	9.727.952

Godkendelsesarbejdet i kommunerne fylder en del mere på husdyrområdet end på virksomhedsområdet, mens det forholder sig modsat med tilsynsarbejdet, der fylder mest på virksomhedsområdet.

6.2 Brugerbetaling i Miljøstyrelsen

TABEL 11. Miljøstyrelsens opkrævning af brugerbetaling for godkendelsesarbejde

	2013	2014	2015
Kategori 1a	1.646.615	2.438.823	3.768.171
Kategori 1b	339.583	757.072	874.238
Sum	1.986.198	3.195.895	4.642.409

TABEL 12. Miljøstyrelsens opkrævning af brugerbetaling tilsynsarbejde

	2013	2014	2015
Kategori 1a	6.176.293	7.037.780	8.464.520
Kategori 1b	521.534	1.693.339	1.237.038
Sum	6.697.827	8.731.119	9.701.558

Miljøstyrelsens opkrævning af brugerbetaling for godkendelse og tilsyn er steget i perioden, hvilket kan hænge sammen med, at antallet af virksomheder er steget og i øvrigt skærpede krav til miljøgodkendelser og revurderinger.

7. Miljøstyrelsens øvrige tilsynsindsats

Ud over miljøtilsyn med en række større virksomheder i Danmark fører Miljøstyrelsen tilsyn med en lang række områder, herunder:

- Tilsyn i forbindelse med pant- og retursystem (emballage til øl og læskedrikke)
- Tilsyn efter bilskrotbekendtgørelsen
- Tilsyn efter elskrotbekendtgørelsen
- Skibes aflevering af affald og havnenes modtageanlæg
- TBT-forordningen
- Offshoreaktiviteter (virksomhed og beredskab)
- Hurtigfærgeruter
- Støj fra maskiner til brug i det fri
- Fritidsfartøjer (støj og luftforurening)
- Luftforurening fra skibe og platforme
- Svovlindholdet i skibsbrændstoffer
- Kvaliteten af benzin, dieselolie og gasolie til brug i motorkøretøjer
- Begrænsning af udslip af dampe ved benzinpåfyldning af motorkøretøjer
- Brændeovne
- Miljømærkeordningen
- Ulovligt brug af EMAS-logo
- Emballagers indhold af tungmetaller
- Batterier (udtjente batterier og akkumulatorer)
- Tilsyn efter bekendtgørelse om nyttiggørelse af dæk

Herudover fører Miljøstyrelsens kemikalieinspektion tilsyn med overholdelsen af reglerne i kemikalielovgivningen og de regler, der er knyttet til denne lovgivning. Tilsynet foregår over hele landet. Inspektionen kan vælge at udtage prøver med til nærmere kontrol. Her finder du mere information om [kemikalieinspektionen](#).

Tilsyns- og godkendelsesindsats 2013 – 2015 - Redegørelse for kommunernes og statens miljøindsats på virksomheder og husdyrbrug

Rapporten indeholder en redegørelse for kommunernes og Miljøstyrelsens tilsyns- og godkendelsesaktiviteter på virksomheder og husdyrbrug. Formålet er at give et overblik over den samlede indsats i hele landet. I rapporten gennemgås og vurderes indsatsen for perioden 23. maj 2013 – 31. december 2015.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk